

ZRÍNYI MIKLÓS NEMZETVÉDELMI EGYETEM

Beraczkai Antal ezredes

**A NEMZETKÖZI TERRORIZMUS ELLENI HARCBAN RÉSZTVEVŐ
SZÖVETSÉGES ÉS MAGYAR KATONAI BIZTONSÁGI ERŐK
FELKÉSZÍTÉSE ÉS MŰVELETI TEVÉKENYSÉGE**

**Doktori (PhD) értekezés
szerzői ismertetése**

**Témavezető:
Dr. Kőszegvári Tibor nyá. vörgy., Professor Emeritus
az MTA doktora**

Budapest, 2009

A TUDOMÁNYOS PROBLÉMA MEGFOGALMAZÁSA

A magyar katonai szerepvállalás 1996. január 30-án kezdődött, amikor a NATO vezette békefenntartó erő, az IFOR kötelékébe került kiküldésre a Magyar Műszaki Kontingens. Azóta folyamatosan jelen vagyunk a nyugat-balkáni, az afganisztáni és az iraki hadszíntereken egyaránt, azonban olyan szakutasítás mind a mai napig, nincs ami előírta vagy kötelezővé tette, volna a terrorcselekmények ellen védelem aktualitását elsősorban a hadművelési területeken, de hazai területen is egyaránt. A NATO katonai és biztonsági koncepciója, valamint egyéb utasításaiban megfogalmazásra került a biztonságra való felkészülés, melynek keretében a NATO folyamatosan alakítja biztonsági rendszerét a műveletekben. Mivel nem javult a kooperáció az információáramlás a NATO műveletek biztonsági munkáiban, és a nemzetek nem, vagy csak késve tudtak információkat szolgáltatni terrorellenes aktuális információkról, ez kényszerítette ki, hogy a biztonsági információgyűjtő munka (CI HUMINT) erőnövelésre kerüljön és olyan védelmi és támadó jellegű információkat gyűjtsön, melyek képesek megelőzni a terroristatámadásokat, feldolgozni és ez által megghiúsítani a terrorista törekvéseket. Ez az egyik oka annak, hogy a NATO nemzeti katonai biztonsági szervezetei fokozatosan és folyamatosan lépnek ki a határokon túlra, melyekre igazából korábban velük kapcsolatban egyáltalán nem volt példa. Megállapították, hogy bár nemzeti feladat, de a terrorizmus elleni harcban résztvevő csapatok felkészítésében az erők megóvása a döntő elem. Hangsúlyozták, hogy általában a terrorellenes felkészítések általánosak, és a katonák ismeretei sok esetben hiányosak. A terrorizmus elleni harcban a terrorizmussal kapcsolatos felkészítések alapkövetelményként kell, hogy jelen legyenek. A biztonsági és a katonai erők felkészítésében tisztában kell lennünk azzal, hogy a terroristák a fokozódó biztonsági intézkedések hatására fokozzák konspirációjukat, újabb és újabb eljárásokat, módszereket alkalmaznak, valamint a szövetséges csapatok elleni erőteljesebb támadásokkal reagálnak azokra.

A NATO parancsnokságainak és műveleteinek biztonsági védelméért felelős ACCI és alárendelt szervezeteinek, a jelentkező veszélyek döntően a terrorcselekmények elhárítására való felkészítése, és műveleti tevékenysége a hadművelési területeken, a védelem a megelőzés hatékonyságának a növelése érdekében elengedhetetlen. Természetesen ugyanez a feladata a NATO missziókban résztvevő saját nemzeti erőinket biztosító MK Katonai Biztonsági Hivatalának és a többi nemzetbiztonsági szolgálatnak is, hiszen a megváltozott biztonsági körülményekre nem elegendők a rutin felkészülések és eljárások. A dolgozatomban a NATO szövetséges biztonsági erők és a Katonai Biztonsági Hivatal hadművelési területekre történő felkészülését és műveleti tevékenységét kívánom feltárni, elemezni és következtetéseket levonni biztonsági szempontból. Céлом, hogy megállapítsam a szövetség biztonsági szervezet milyen problémákkal került szembe, miként reagált azokra, miként alakította szervezetét a kihívásokra és hogy ugyanezt miként tette a magyar Katonai Biztonsági Hivatal, hiszen a megváltozott biztonsági körülmények miatt a haderő mellett a biztonsági szervezeteket is

folyamatosan alkalmassá kell tenni a nemzetközi keretekben való alkalmazásra. Elemzéseim során arra a következtetésre jutottam, hogy a terrorizmusnak e vonatkozásban való célzatos megismerése majd abból levont következtetések integrálása a terrorelhárító, és terrorfelderítő és felkészítő munkába mind a mai napig nyitott kérdés, ami katonáinkra folyamatos veszélyt jelent. Ezt a veszélyt oly módon kell megfogalmazni, feltárni és megvizsgálni, hogy tisztában legyünk a természetével, sajátosságaival, törvényszerűségeivel és adekvát választ tudjunk adni azok elkerülésére, hiszen „a terrorizmussal szemben napjainkban még nincsen teljes védelem, a terrorcselekményekkel szemben sok esetben tehetetlenek vagyunk. A szakemberek véleménye szerint, a terrorizmus elleni harcra történő felkészülés legfontosabb célja lehet a terrorcselekmények megakadályozása, a megelőzés tökéletesítése”.

1. KUTATÁSI CÉLOK

A téma választásakor az alábbi célokat tűztem ki:

- Bizonyítani, hogy a terrorizmusnak annyi és olyan jellemzői is vannak az általános veszélyeken túl, melyek nem ismerete komoly veszélyt jelent a missziókban feladatot végrehajtó állományra és amelyek jelentősen megnövelik a nemzeti és a szövetséges biztonsági szervezetek munkáit. Elemezni a biztonság a veszélyeztetések folyamatos változásait, valamint összegezni és definiálni a terroristák által alkalmazott módszereket.
- Elemezni a magyar nemzetbiztonsági szolgálatok terrorizmussal kapcsolatos feladatait és megvizsgálni, hogy a két katonai nemzetbiztonsági szolgálat miként tudná a feladatait közösen hatékonyabban végezni a szövetséges és nemzeti erők védelmében. Bizonyítani, hogy a MK Katonai Biztonsági Hivatalának a NATO hoz való csatlakozásunkat követően, megsokszorozódtak a feladatai az országhatáron kívüli nemzetközi katonai műveletekben, valamint, hogy a KBH feladatai szinkronban vannak a NATO biztonsági eljárásaival.
- Megvizsgálni a KBH felkészülését és tapasztalatait, ennek keretében feltárni a védett állomány ismeretszintjét a terrorizmussal kapcsolatban és meghatározni a szükséges teendőket.
- Bizonyítani, hogy a terrorizmus elleni harcban szükséges a biztonsági erők átalakítása a fenyegetéseknek megfelelően és hogy a terrorizmus elleni harcban csak összehangolt erőkkel elsősorban a szövetséges biztonsági szervezetben sokkal hatékonyabb a feladatokra történő felkészülés és hatékonyabb a biztonsági munkavégzés, ami emeli a szövetséges és a nemzeti erők biztosításának színvonalát.
- Célul tűztem ki továbbá azt, hogy a dolgozat alapján a katonai vezetés alaposabban ismerhesse meg azokat a felületeket, melyek a biztonsági erők bevonása, vagy részvétele nélkül komoly biztonsági űrt alakítanak. A dolgozattal rá kívánom irányítani a figyelmet a biztonsági szervezetek felelősségteljes munkájára, a jobb megértés és a tovább

javuló együttműködés érdekében. (Megjegyzem, hogy ennek hatása hosszabb időt vesz igénybe a dolgozat megismerését követően.)

A fenti célok elérése érdekében felhasználtam azokat a személyes tapasztalatokat, amelyeket a szövetséges biztonsági munkákban szereztem hosszú évek alatt. Feldolgoztam a biztonságpolitikával és a terrorizmus elleni küzdelemmel foglalkozó hazai és külföldi szakirodalmat. Tanulmányoztam a terrorizmussal, a terrorszervezetekkel, a terrorista módszerekkel kapcsolatos hazai és nemzetközi szakirodalmat, megismertem a legújabb kutatási eredményeket. Konzultációt folytattam a témát alaposan ismerő hazai és külföldi szakemberekkel.

2. AZ ELVÉGZETT VIZSGÁLATOK RÖVID LEÍRÁSA

Az értekezésben a választott témát négy fejezetben dolgoztam fel.

Értekezésem *első fejezetében* elemzem a globális terroristafenyegetéseket, melyeket alapvetően hét fő fenyegetésre osztottam. Az al-KAIDA és a JIHAD mozgalom szeptember 11-ét követő válaszreakció utáni túlélésére és megerősödésére, a világban a nacionalizmusból fakadó terrorizmusra, a szélsőbalos, valamint az extrém jobboldali terrorizmus feltámadására Európában¹, a palesztin terrorizmus terjedésére, a szervezet bűnözés és a terrorizmus közötti érdekkapcsolatok megerősödésére, valamint a terrorizmus új módszereinek és egyes régi csak bizonyos terrorszervezetekre jellemző módszerek terjedésére. Bemutattam a terrorizmussal kapcsolatban a biztonsági szervek feladatait, az abból fakadó kihívásokat. Döntően a terrorizmust e vonatkozásban a kilencvenes évektől szeptember 11-ig elemeztem, majd mindezekből bizonyos következtetéseket vontam le, hogy a terrorizmus folyamatosan változik: egyes szervezetek között kapcsolatok képződnek és a terrorizmus módszerei bárhol megjelenhetnek a világban. Feltártam, hogy a biztonsági szervezeteket szinte mindig meglepték a nagyobb terroristatámadások, és annak ellenére, hogy gyorsan reagáltak a merényletekre, szervezetükben lassan alakultak/alakulnak át az új kihívásoknak megfelelően. Elemeztem, hogy milyen terroristatámadásokkal kell/lehet számolnunk a jövőben, valamint értékeltam a biztonsági szervek feladatait, azokat a területeket, ahol mindenképpen javítani kell az intézkedéseket. Megfogalmaztam, hogy a katonai erők, ennek keretében a katonai biztonsági erők fokozatosan, majd szinte teljes vertikumban kerültek szembe a hadműveleti területeken a terrorizmus szinte minden jelenségével, ami nap mint nap új tapasztalatokat nyújtott és egyre fokozottabb követelményeket igényelt, és igényel hosszabb távon. Elemeztem a biztonsági veszélyeztetések változásait és feltártam azokat az intézkedéseket melyek csökkenthetik, vagy megelőzhetik a terroristatámadásokat.

¹ Ezt a Június 7 én lezajlott Európa parlamenti választások eredményei is igazolják.

A **második fejezetben** a terrorizmus jellemzőit és általános aspektusait vizsgáltam katonai biztonsági nézőpontból. Ennek keretében vizsgáltam a terrorizmus definiálásával kapcsolatos problémát, és bemutattam egy táblázatban azokat a részeket melyek feltétlenül szükségesek a definíció megalkotásához. Igazoltam, hogy a korábbi definíciókkal ellentétben a célpontok közé már egyre több kutató központ is behelyezte a katonai célpontokat. A fejezetben elemeztem a terrorista ideológiát, a terrorista gondolkodásmódot és ráirányítottam a figyelmet a terrorista profilalkotás egyes nézeteire. Elemeztem a terrorszervezeteken belüli szerepeket. Bemutattam a terrorizmus és az időtényező szerepét, összefüggéseit, ennek biztonsági tartalmát. Biztonsági szempontból elemeztem a társadalom és a terrorista szervezetek közötti kapcsolatot, a terroristák beszerező-toborzó munkáját. Megalkottam egy változatban az úgynevezett nyugati típusú terrorszervezetek kiválasztási-beszerzési folyamatát, valamint elemeztem a szélsőséges iszlám terrorszervezetek beszerzési munkáját. Elemeztem a terrorista szervezetek kiképzési felkészítési tevékenységét és a biztonsági terület egy másik súlypontjaként mutattam be a terroristák támadásokat megelőző felderítő munkáit. Összefoglaltam a terroristák katonai szempontú hírigényeit is. A fejezetben összefoglaltam a terroristák által alkalmazott eszközöket elemeztem módszereiket és egyes módszerek definícióit is megalkottam. Értékeltem és elemeztem a terroristák által alkalmazott legfontosabb eszközöket, valamint a katonai célpontok ellen elkövetett terroristatámadásokat és feldolgoztam a NATO erők ellen végrehajtott támadások tapasztalatait. Fontosnak tartottam, mint biztonsági problémát a dolgozatba belefoglalni a terrorizmus és a szervezett bűnözés közötti kapcsolatot, ami szinte minden NATO hadszíntéren akut problémát jelent, sőt egyes országok biztonságára is hatással van. Három fő területét vizsgáltam, a terrorizmusnak és a szervezett bűnözésnek úgymint a kábítószer-kereskedelmet, a hagyományos fegyverek illegális kereskedelmét, valamint a nukleáris anyagok és anyagszármazékok illegális kereskedelmében való együttműködési kapcsolataikat. Annak ellenére, hogy mindhárom jelentős probléma, kiemeltem közülük a szervezett bűnözésnek a nukleáris anyagszármazékok és tömegpusztító fegyverek beszerzésében való közreműködésének kérdéskörét. Megállapítottam, hogy az összefonódás olyan erős, hogy a terrorizmus elleni harcban a nemzetközi rendőri erőkkel való fokozottabb katonai biztonsági együttműködés igénye akár már a hadműveleti területeken is kívánatos lenne.

A **harmadik fejezetben** a magyar nemzetbiztonsági szolgálatok terrorellenes feladatait elemzem, bemutattam a nemzetbiztonsági szolgálatok törvényből adódó feladatait kiemelve a Katonai Biztonsági Hivatal szerepét a NATO-ba való belépésünket követően. Elemeztem, hogy a hírszerző szolgálatok (Információs Hivatal, Katonai Felderítő Hivatal)számára a törvény a külföldi terrorszervezetek tekintetében általánosságban biztosít hatáskört, azaz információgyűjtést folytatnak, az elhárító szolgálatok (Nemzetbiztonsági Hivatal, Katonai Biztonság Hivatal) részére pedig a terrorcselekményre irányuló törekvések és magatartások felderítését határozza meg feladatul, ezáltal az elhárító szervezetek felelősségét és

elsődlegességét hangsúlyozza. A fentiekből az alábbi következtetéseket vontam le: A terrorizmus elleni harcban a hazai koordináció elméleti és gyakorlati szempontból is megvalósul. Az együttműködéseknek vannak pozitív és negatív tapasztalatai egyaránt. Némileg más a helyzet a hadműveleti területeken a gerilla erők és a terrorista szervezetek elleni információszerző és felderítő munkákban. Nyilván a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok nincsenek olyan erővel, képviselettel jelen egy hadműveleti területen, ami hatékonyan tudna hozzájárulni a kontingensek védelméhez. A hadműveleti területeken effektíven a két katonai nemzetbiztonsági szolgálat látja el a törvényből adódó feladatait, a magyar kontingensek érdekében. Ezért javaslatot fogalmaztam meg, hogy a két katonai nemzetbiztonsági szolgálatot célszerű összevonni a nemzetbiztonsági törvény ennek megfelelő módosításával.

Megállapítom, hogy a KBH taktikai feladatok végzéséből került át stratégiai biztonsági munkakörnyezetbe. A fejezetben elemzem a KBH feladatainak és a NATO biztonsági politikájának az összhangját és igazolom, hogy a KBH feladatrendszerében a NATO biztonsági feladatai is megvannak. Bizonyítottam, hogy a NATO csatlakozással, a KBH feladataiban tartós nemzetközi feladatok jelentkeznek, mellyel kapcsolatban a nemzetbiztonsági törvényt, illetve a vonatkozó kormányhatározatot a felelősségi körökről-hatáskörökről szükséges módosítani.

A fejezetben értékelem a KBH felkészülésének egy részét a külföldön feladatot ellátó magyar katonai kontingensek biztosításával kapcsolatban, valamint az ezzel összefüggésben keletkezett tapasztalatokat. A tapasztalatok elemzéséből vizsgáltam a MH terrorellenes általános biztonsági felkészítését, valamint reprezentatív felméréssel tisztáztam a katonák erre irányuló véleményét. A felmérés eredményeként megállapítottam, hogy a terrortámadásokkal szemben egy programon alapuló felkészítés a megoldás, melyre az alapvető igény is megfogalmazásra került.

A fentiekből azt a következtetést vontam le, hogy a Magyar Honvédségben egy terrorizmus ellenes védelmi-felkészítési program (TEP) adná meg azt a keretet, ami magába foglalhatná a hazai és a nemzetközi műveletekben feladatot teljesítő katonáállomány és minden magyar személy felkészítését akik a hadműveleti területeken hajtanak végre hivatalos feladatokat. Javaslatot fogalmaztam meg arra, hogy a felkészítési programot a biztonsággal alapfeladatként foglalkozó katonai nemzetbiztonsági szolgálatoknak kellene összeállítani, hiszen nekik sokkal súlyozottabb figyelme irányul a biztonságra a biztonságot veszélyeztető körülményekre.

A *negyedik fejezetben* elemeztem és értékeltem azokat a területeket, amelyek kiváltották a NATO biztonsági szervezetek átalakítását. Értékeltem a biztonsági szervezetek ügynöki operatív információszerzésének a fontosságát, annak részletes indokolásával, valamint feldolgoztam a korábbi biztonsági tapasztalatokat. Elemeztem a szovjetek afganisztáni, valamint kontrasztként az izraeliek tapasztalatait a palesztin terrorizmus elleni

fellépésükben. Ezeket a tapasztalatokat a NATO feldolgozta és felhasználta a biztonsági műveletek tervezéséhez. Megállapítottam, hogy mindkét eltérő területen a legsikeresebb munkafolyamatok a biztonsági erők kombinált és komplex ügynöki információszerző munkái voltak. Ezt követően elemeztem a szövetséges erők többnemzetiségű harci kötelékeinek a biztosítási helyzetét, a biztosítási rendszer változtatásának az igényét, a kialakított új felkészítési rendszert. Az alfejezetben igazoltam, hogy a missziókban végzett biztonsági munka lehetőségei, módszerei és tartalma eltérőek a béke, a válság és a háborús zónákban a válságkezelő műveletek más eljárásokat, munkamódszereket is igényelnek, mint a hagyományos hazai biztonsági feladatok. A biztonsági szervezetek műveleti munkáját a bemutatásával és elemzésével igazoltam, hogy az Észak Atlanti Szerződés békefenntartó és válságkezelő műveleteiben csak és kizárólagosan a szövetséges biztonsági szervezetekben lehet eredményes biztonsági munkát végezni. Javaslatot fogalmaztam meg arra, hogy a saját csapatok biztonsági védelmét célszerűbb szövetséges biztonsági szervezetbe integráltan végezni, hiszen azokhoz képest a nemzeti oltalmazás minimális lehetőségeket képes ellátni. Az is nyilvánvaló, hogy a biztonsági tisztek felkészülése a szövetséges szervezetekben szélesebb körű több tapasztalatot nyújt, ami hosszabb távon is előny a nemzeti biztonsági szervezeteknek.

3. ÖSSZEGZETT KÖVETKEZTETÉSEK

Az értekezés kutatási céljaként megjelölt kérdések részletes kifejtését és elemzését, a következtetések levonását az egyes fejezetekben elvégeztem. Összegeztett következtetéseim az alábbiak:

1. Megállapítottam, hogy a globális terroristafenyegetések alapvetően hét fő fenyegetést jelentenek a jelenben és a jövőben, melyek az al-Kaida túlélése és megerősödése, a nacionalizusból fakadó terrorizmus, a szélsőbalos, valamint az extrém jobboldali terrorizmus feltámadása Európában, a palesztin terrorizmus terjedése, a szervezet bűnözés és a terrorizmus közötti érdekkapcsolatok megerősödése, valamint a terrorizmus új módszereinek és egyes régi csak bizonyos terrorszervezetekre jellemző módszerek terjedése. Feltártam, hogy az al-KAIDA és a JIHAD mozgalom szeptember 11-ét követő katonai politikai és biztonsági válaszreakciók után megerősödött.

Következtetéseket vontam le arra, hogy a terrorizmus folyamatosan változik: egyes szervezetek között kapcsolatok képződnek és a terrorizmus módszerei bárhol megjelenhetnek a világban. A biztonsági szolgálatokkal, kapcsolatos elemzéssel feltártam, hogy azok szervezetükben lassan alakultak/alakulnak át az új kihívásoknak megfelelően. A biztonsági veszélyeztetések változásainak az elemzésével bizonyítottam, hogy a biztonsági szervezeteknek is szervezeti és eljárási rendben szükséges változniuk.

2. A terrorizmus jellemzőinek és általános aspektusainak vizsgálatával bizonyítottam, hogy melyek azok az elemek, melyek feltétlenül szükségesek a terrorizmus definíció megalkotásához. Bizonyítottam, hogy a korábbi definíciókkal ellentétben a célpontok közé már egyre több kutató központ is behelyezte a katonai célpontokat. Katonai biztonsági szempontból elemeztem és megalkottam egy változatban az úgynevezett nyugati típusú terrorszervezetek kiválasztási-beszervezési folyamatát, valamint elemeztem a szélsőséges iszlám terrorszervezetek beszerzési munkáját. Az elemzésekkel bizonyítottam, hogy a biztonsági szervezeteknek kiemelt figyelmet kell fordítani a terrorista szervezetek toborzó munkájára. A terrorista szervezetek kiképzési felkészítési tevékenységének az elemzésével igazoltam, hogy a terrorizmus elleni harcban több időt kell fordítani a saját erők felkészítésére.

A terrorszervezetek támadásokat megelőző felderítő munkáinak az elemzésével bizonyítottam, hogy azok kellő figyelemfelhívással, oktatással felismerhetők ez által megelőzhetőek. A terroristák által alkalmazott módszerek és eszközök elemzésével megalkottam egyes módszerek definícióját. Értékeltem és elemeztem a terroristák által alkalmazott legfontosabb eszközöket, valamint a katonai célpontok ellen elkövetett terroristatámadásokat és feldolgoztam a NATO erők ellen végrehajtott támadások tapasztalatait, melyekkel kapcsolatban arra a következtetésre jutottam, hogy mindezeket szükséges egy terrorizmus elleni programba behelyezni. A terrorizmus és a szervezett bűnözés közötti kapcsolat vizsgálatával arra a következtetésre jutottam, hogy az összefonódás olyan erős, hogy a terrorizmus elleni harcban a nemzetközi rendőri erőkkel való fokozottabb katonai biztonsági együttműködés igénye akár már a hadművelési területeken is kívánatos lenne.

3. A magyar nemzetbiztonsági szolgálatok terrorellenes feladatainak az elemzésével bizonyítottam, hogy a terrorizmus elleni harcban a hazai koordináció elméleti és gyakorlati szempontból is megvalósul. Az együttműködéseknek vannak pozitív és negatív tapasztalatai egyaránt azonban más a helyzet a hadművelési területeken a gerilla erők és a terrorista szervezetek elleni információszerző és felderítő munkákban. Nyilván a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok nincsenek olyan erővel, képvisellel jelen egy hadművelési területen, ami hatékonyan tudna hozzájárulni a kontingensek védelméhez. A hadművelési területeken effektíven a két katonai nemzetbiztonsági szolgálat látja el a törvényből adódó feladatait, a magyar kontingensek érdekében. Az elemzések és értékelések során arra a következtetésre jutottam, hogy a két katonai nemzetbiztonsági szolgálatot célszerű összevonni a nemzetbiztonsági törvény ennek megfelelő módosításával.

A KBH feladatainak ismertetésével bizonyítottam, hogy az taktikai feladatok végzéséből került át stratégiai biztonsági munkakörnyezetbe és feladataiban tartós nemzetközi feladatok jelentkeztek, mellyel kapcsolatban a nemzetbiztonsági törvényt, illetve a vonatkozó kormányhatározatot a felelősségi körökről-hatáskörökről szükséges módosítani. Igazoltam a KBH feladatainak és a NATO biztonsági munkájának az összhangját.

A KBH magyar katonai kontingensek biztosításával kapcsolatos tapasztalatainak az elemzésével bizonyítottam a katonák felkészítésének bizonyos hiányosságait és bizonyítottam, hogy több igény mutatkozik az alaposabb felkészítésre. Megállapítottam, hogy a terrortámadásokkal szemben egy programon alapuló felkészítés a megoldás.

A vizsgálatokból, az elemzésekből azt a következtetést vontam le, hogy a Magyar Honvédségben egy terrorizmus ellenes védelmi-felkészítési program (TEP) adná meg azt a keretet, ami magába foglalhatná a hazai és a nemzetközi műveletekben feladatot teljesítő katonaaállomány és minden magyar személy felkészítését akik a hadműveleti területeken hajtanak végre hivatalos feladatokat, valamint a jobban felkészített védett állomány hatékonyabban tudná támogatni a hadműveleti területeken folytatott biztonsági és hírszerző információgyűjtő munkát. Javaslatot fogalmaztam meg arra, hogy a felkészítési programot a biztonsággal alapfeladatként foglalkozó katonai nemzetbiztonsági szolgálatoknak kellene összeállítani, hiszen nekik sokkal súlyozottabb figyelme irányul a biztonságra a biztonságot veszélyeztető körülményekre.

4. Elemeztem és értékeltem azokat a területeket, amelyek kiváltották a NATO biztonsági szervezetek átalakítását. Értékeltem a biztonsági szervezetek ügynöki operatív információszerzésének a fontosságát, annak részletes indokolásával, valamint feldolgoztam a korábbi biztonsági tapasztalatokat ebben elemeztem a szovjetek afganisztáni, valamint kontrasztként az izraeliek tapasztalatait a palesztin terrorizmus elleni fellépésükben. Ezeket a tapasztalatokat a NATO feldolgozta és felhasználta a biztonsági műveletek tervezéséhez. Megállapítottam, hogy mindkét eltérő területen a legsikeresebb munkafolyamatok a biztonsági erők kombinált és komplex ügynöki információszerző munkái voltak. Igazoltam, hogy a missziókban végzett biztonsági munka lehetőségei, módszerei és tartalma eltérőek a béke, a válság és a háborús zónákban a válságkezelő műveletek más eljárásokat, munkamódszereket is igényelnek, mint a hagyományos hazai biztonsági feladatok. A biztonsági szervezetek műveleti munkájának a bemutatásával és elemzésével bizonyítottam, hogy az Észak Atlanti Szerződés békefenntartó és válságkezelő műveleteiben csak és kizárólagosan a szövetséges biztonsági szervezetekben lehet eredményes biztonsági munkát végezni.

4. ÚJ TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK

A választott témában elvégzett kutatómunka alapján tudományos eredményként értékelem:

1. Tanulmányoztam, és elemeztem a globális terroristafenyegetéseket, a jelentkező új kihívásokat, a megváltozott terrorizmust. Elemeztem és értékeltem a biztonsági szervek, elsősorban a Katonai Biztonság Hivatal terrorizmussal kapcsolatos legfontosabb feladatait. Vizsgáltam a terrorizmus átfogó megközelítését katonai biztonsági nézőpontból melynek keretében megalkottam, és bemutattam a terrorista

szervezetek beszerzési modelljeit, a felkészítési és kiképzési munkáikat, valamint a célpontra irányuló felderítő tevékenységüket. Rendszereztem és definiáltam egyes terrorista módszereket, elemeztem a hadművelleti területeken a katonai célpontok ellen végrehajtott támadásaikat mindezekkel növelve katonáink biztonságát

2. Bizonyítottam, hogy a MK Katonai Biztonsági Hivatalának a NATO-hoz való csatlakozásunkat követően megsokszorozódtak a feladatai az országhatáron kívüli nemzetközi katonai műveletekben, valamint, hogy a KBH feladatai szinkronban vannak a NATO biztonsági politikájával. Javaslatot fogalmaztam meg arra, hogy a katonai nemzetbiztonsági szolgálatok egy szervezetbe kerüljenek integrálásra a fő feladatok elkülönítése mellett, mellyel a szövetséges és a nemzeti missziós feladatok közös végzése jelentősen javítaná a csapatok védelmét.
3. A KBH tapasztalataiból kiindulva empirikus kutatással bizonyítottam, hogy a missziókban szolgálók terrorizmussal kapcsolatos ismeretei hiányosak, noha részükről igény van az átfogóbb ismeretek megszerzésére. A képzés, felkészítés célszerű végrehajtói a katonai nemzetbiztonsági szolgálatok, módszere pedig egy rendszerbe foglalt terrorizmus elleni program, melynek kereteit meghatároztam.
4. A többnemzeti harci kötelekek támogatási rendszerének vizsgálatára alapozva bizonyítottam a biztonsági információszerzés erőfeszítések növelésének szükségességét. Bizonyítottam, hogy a szövetséges biztonsági szervezetekben hatékonyabb biztonsági munkát lehet végezni, mint nemzeti tagozatokban.

5. AZ ÉRTEKEZÉS FELHASZNÁLHATÓSÁGA, AJÁNLÁSOK

A következtetések levonásával az értekezés hozzájárul a terrorizmus katonai biztonsági szempontból való értékeléséhez ezáltal segítséget nyújthat a politikai és katonai döntéshozóknak a hadművelleti területek biztonsági veszélyeztetéseinek az alaposabb megismeréséhez a magyar szövetségesi (nemzeti) hozzájárulás további elméleti megalapozásához.

Hozzájárulhat az új típusú fenyegetések (aszimmetrikus hadviselés, különös tekintettel a terrorizmusra) elleni küzdelem megszervezéséhez, a terrorizmus ellen alkalmazandó erők létrehozásához, kiképzéséhez és bevetéséhez.

A Függelékkel együtt segítséget nyújthat biztonságpolitikai kutatóknak, a témában előadásokat tartóknak, információs bázisként szolgál az egyes fejezetekben kifejtett kérdések iránt érdeklődők számára.

Hozzájárul a NATO válságkezelő műveletek tervezésében, szervezésében és végrehajtásában érintett személyek felkészítéséhez.

Az értekezést alkalmasnak tartom arra, hogy a magyar felsőoktatási intézményekben forrásmunkaként hasznosítsák, valamint segítségül szolgáljon a térségbe külszolgálatra utazók felkészítéséhez.

6. A MEGJELENT PUBLIKÁCIÓK JEGYZÉKE

Könyvek, jegyzetek

Angol-magyar, Magyar-angol szakmai szótár. MK. KBH. 2003 p. 1-150.

Tanulmányok

Idegen nyelven megjelent cikkek:

1. Preventive steps can be taken against suicide terrorists. Tradecraft Review, Periodical of the Scientific Board of Military Security Office, 2009/Special Issue. 13-17.pp.
2. Terrorists Surveillance AARMS, Academic and Applied Research in Military Science 2007/2. szám.
3. Operational intelligence of al-Kaida. lektorálás alatt. Tradecraft Review, Periodical of the Scientific Board of Military Security Office,
4. Béres János-Beraczkai Antal: Liberation Tigers of Tamil Eelam (LTTE). AARMS - Academic and Applied Research in Military Science.

Hazai publikációk:

1. A terrorizmus modus operandijában az öngyilkos terrorizmus előkelő helyet foglal el. MK. KBH. Szakmai Tudományos Közlemények. .2004/1. 138-143. pp.
2. Régi-új terrorista fenyegetések. MK. KBH. Szakmai Tudományos Közlemények 2005/1 129-135 pp.
3. Koszovóról, a Balkán egyik krízis területéről. Kard és Toll. 2007/1. 36-47.pp.
4. A terroristák által alkalmazott módszerek, eszközök, valamint a katonai célpontok ellen elkövetett terroristatámadások. MK. KBH. Szakmai Tudományos Közlemények 2009/1. 41-60 pp.
5. A radikális iszlám hídfőállása Európában? MK. KBH. Szakmai Tudományos Közlemények 2007/2 125-130 pp.
6. A terrorizmus és a média. Kard és Toll. 2006/2.102-112 pp.
7. A magyar kontingensek nemzetbiztonsági védelmének tapasztalatai. Új Honvédségi Szemle. 2006/6.105-108 pp.
8. Az öngyilkos terroristák. MK. KBH. Szakmai Tudományos Közlemények 2009/2. 177-184 pp.
9. Béres János-Beraczkai Antal Válaszok a terrorizmusra – Az Egyesült Államok biztonsági rendszerének változásai. MK KBH Szakmai Tudományos Közlemények, 2005/3.128-139 pp.
10. A „megelőző készenlét” (Válaszok az érzékelt terrorista fenyegetésekre, című reprezentatív felmérés értékelése) 2008/2. 36-44 pp.

11. A megelőző készenlét. Válaszok az érzékelt terroristafenyegetésekre. Szakmai Tudományos Közlemények. A KBH és az MH Térképészeti Szolgálatának közös kiadványa. 2006. 05. 31. 119-124. pp.
12. Szabotázs, amivel ismét számolhatunk. MK. KBH. Szakmai Tudományos Közlemények 2004/1. 135-138. pp.
13. A szervezett bűnözés speciális aspektusai a béketeremtő-békefenntartó környezetekben. Szakmai Tudományos Közlemények. A KB és a z MH Térképészeti Szolgálatának közös kiadványa. 2004. 05. 25. 119-124. pp.
14. A KBH-foglalkozási profil- pszichológiai jellegzetességei. 1995/K 42-55 pp.Minősített.
15. Strong Resolve 98. 1998/2. 59-76 pp. Minősített.
16. A terrorizmus jellemzői és általános aspektusai. 2003/3. 2-20 pp. Minősített.
17. A haderő átalakításával és a NATO-tagsággal járó követelmények érvényesítése a szakmai munkában. 2002/1. 9-31 pp.Minősített.
18. Dr Hamar Ferenc, Beraczkai Antal Nukleáris anyagszármazékok és tömegpusztító fegyverek csempészése. 1999/3. 143-150 pp. Minősített.
19. Dr Hamar Ferenc, Beraczkai Antal Konferencia a szervezett bűnözésről a nemzetbiztonság tükrében. 1999/2. 103-110 pp. Minősített.
20. Beraczkai Antal, Dr Hamar Ferenc Az iszlám jelenléte és terjedése a balkánon. 2006/1. 101-107 pp. Minősített.

Előadások, konferenciák

- The counterterrorists tasks of the Military Security Office of Hungarian Republic. ICICT, 2003. Brugee, Belgium.- 1 óra előadás angol nyelven a NATO terrorizmussal foglalkozó szakértőinek.
- General and specific aspects of organized crime in peace keeping environment. NATO conference. 2003. 1 óra előadás angol nyelven.
- Az EU csatlakozásból adódó új biztonságpolitikai kihívások. Konferencia. BP. 2004. 1 óra előadás-magyar nyelven.
- A biztonságpolitika specifikus területei. Béketámogató Műveletek. Konferencia Budapest. 2006. 1 óra előadás magyar nyelven.
- Spreading the radical Islam in the Balkan. ICICT. International counterintelligence and counterterrorist conference. 2006. Budapest. – 1 óra előadás angol nyelven NATO biztonsági szolgálatok képviselőinek.
- „Vigilant Retort” konferencia Luxemburg 2009. The Radical Islam in the Balkan.. 1 óra előadás angol nyelven.

7. SZAKMAI-TUDOMÁNYOS ÉLETRAJZ

1958. február.11-én születtem Budapesten. Középiskolai tanulmányaimat Pápán, a Mezőgazdasági Szakközépiskolában végeztem, ezt követően a Kossuth Lajos Katonai Főiskolán gépesített lövész szakon tanultam. 1980-as tiszti avatásom után három év csapatszolgálatot teljesítettem Zalaegerszegen az MN 8931 gépesített lövész ezrednél szakasz és századparancsnoki beosztásokban. 1983-84 között a BM Rendőrtiszti Főiskolán tanultam, a végzést követően a BM III/IV. CSF-ségen kaptam beosztást, ahol (illetve jogutódjánál az MK KBH-nál) jelenleg is dolgozom. Szolgálati időm alatt biztonsági tiszti, főtiszti, osztályvezető helyettesi, osztályvezetői, igazgatóhelyettesi beosztásokat töltöttem be. Jelenleg a NATO SHAPE ACCI (Belgium) szervezeténél vezetői beosztásban dolgozom.

Külszolgálatot teljesítettem 2000-ben Bosznia Hercegovinában az SFOR kötelékében. Angol nyelvből felső, Orosz nyelvből közép, Francia és Német nyelvből alapfokú nyelvvizsgálóval rendelkezem. Nős vagyok, két gyermekem van.

Budapest. 2009. július 4.

Beraczkai Antal ezredes